

Szanowni Państwo,

w ubiegłym roku do wszystkich członków Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk rozesłane zostały krótkie ankiety. Zawierały one także pytania dotyczące obszarów działania, które należałoby w naszej Korporacji usprawnić. Jednym z powtarzających się w odpowiedziach postulatów było regularne informowanie o bieżącej działalności i projektach PTPN.

Takie działania staramy się podejmować już od dłuższego czasu. Podstawowym narzędziem komunikacji – również wśród naukowców – staje się internet i portale społecznościowe. Na stronie naszej Korporacji zamieszczamy najważniejsze informacje o Towarzystwie, natomiast na profilu na portalu Facebook (<https://www.facebook.com/PTPN1857>) możliwie często informujemy o wydarzeniach w PTPN. Zawiadomienia o większych przedsięwzięciach rozsyłane są także pocztą elektroniczną. Wszystko to wynika z nowej strategii, którą przyjął Zarząd w końcu minionego roku.

Dodatkowym środkiem komunikacji ma stać się „Biuletyn PTPN”, którego pierwszy numer oddajemy w Państwa ręce. W numerze tym skrótowo relacjonujemy działalność Towarzystwa w ostatnich trzech miesiącach 2016 r., poczynając od inauguracji nowego roku akademickiego 2016/ 2017. Przypominamy też o sukcesie naszego projektu „Jak Dąbrowski do Poznania...”, czyli powiązanych ze sobą uroczystości upamiętniających 210. rocznicę wjazdu gen. J.H. Dąbrowskiego i J. Wybickiego do Poznania. Informujemy także o przyznanych nam grantach, odbywających się w siedzibie PTPN wydarzeniach oraz sprawach członkowskich.

„Biuletyn PTPN” powstawać będzie wspólnym wysiłkiem pracowników i członków Towarzystwa. Zamierzamy zawsze informować z wyprzedzeniem o zaplanowanych działaniach. To jednak od nas wszystkich zależeć będzie jego treść. Bez przekazania informacji do Sekretariatu nie mamy przecież szans na jej rozpowszechnienie. Zależy nam bardzo zarówno na zapowiedziach, planach, jak i informacjach o różnych wydarzeniach, zebraniach komisji i wydziałów, także o sukcesach naszych członków (nominacje, nagrody, wyróżnienia za badania czy publikacje, po-

wierzone funkcje, doktoraty honoris causa, wyrazy uznania lokalnych społeczności...). Informacje pojawiać się będą zarówno na naszych stronach internetowych, jak i w „Biuletynie PTPN”. Możliwe jest także zamieszczanie zdjęć i skanów dokumentów. Przygotowywaniem „Biuletynu” kierować będzie zastępca sekretarza generalnego, pani prof. dr hab. Katarzyna Meller, wszelkie informacje składać można na ręce pana Szymona Paciorkowskiego w sekretariacie Biura Zarządu PTPN (sekretariat@ptpn.poznan.pl).

Mam nadzieję, że znajdą Państwo chwilę na lekturę. Liczę przy tym na życzliwą wyrozumiałość w ocenach. Poprzez redagowanie i rozsyłanie „Biuletynu PTPN”, chcemy zacząć kolejny etap promowania działalności Towarzystwa. Będziemy wdzięczni za wszelkie pomysły co do proponowanej zawartości kolejnych jego numerów.

Aktywizowanie struktur członkowskich PTPN, a w szczególności pobudzanie działalności poszczególnych wydziałów i komisji, stanowi w moim przekonaniu jedno z największych wyzwań stojących przed naszym Towarzystwem w najbliższych latach. W opracowanej przez Zarząd PTPN strategii działań na kolejną dekadę zwrócono uwagę na rolę PTPN w integracji poznańskich naukowców, stwarzanie pola do międzyuczelnianej wymiany poglądów i doświadczeń. Działania te – obok konsekwentnie prowadzonej działalności popularyzatorskiej i kulturalnej – z pewnością przyczynią się do utrzymania prestiżu naszej Korporacji jako jednego z najlepszych i najbardziej prężnych towarzystw naukowych w kraju.

Znakomitą okazją do rozmowy o przyszłości PTPN i możliwych nowych polach działania będzie obchodzony w roku 2017 Jubileusz 160-lecia powstania Towarzystwa. Chciałbym już teraz serdecznie Państwa zaprosić na uroczyste nadzwyczajne walne zebranie PTPN, które odbędzie się w poniedziałek 13 lutego 2017 r. o godz. 16.00, oczywiście w naszej znamienitej Sali Posiedzeń.

prof. UAM dr hab. Andrzej Gulczyński
 Prezes PTPN

Jak Dąbrowski do Poznania... (4-5 listopada 2016 r.)

Zainicjowane przez PTPN uroczyste obchody 210. rocznicy wjazdu J.H. Dąbrowskiego i J. Wybickiego do Poznania zakończyły się pełnym sukcesem. Do współpracy w projekcie zaproszone zostały Wielkopolskie Muzeum Niepodległości i Muzeum Historii Miasta Poznania – Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu. Całość odbyła się dzięki wsparciu finansowemu Miasta Poznania.

Obchody zainaugurowała konferencja naukowa pt. „Obaczymy, jeżeli Polacy godni są być narodem...” w piątek 4.11.2016 r. Konferencja ta była zarówno merytorycznie udana, jak i wzbudziła duże zainteresowanie. Prelegenci przypomnieli burzliwy czas wojen napoleońskich oraz polskie nadzieje rozbudzone powstaniem Księstwa Warszawskiego.

W sobotni poranek 5.11.2016 r. zgromadziliśmy się najpierw w kościele pw. św. Wojciecha, by wziąć

G. Ganowicz, poseł B. Wróblewski (inicjator uchwały Sejmu upamiętniającej powstanie wielkopolskie z 1806 r.) i członkowie zarządu PTPN. W tle rozbrzmiewał głos lektora przypominający radosne chwile z 1806 r. Przed ratuszem czekał Prezydent Miasta Poznania J. Jaśkowiak, który powitał przybyłych bohaterów. Odczytano słynną odezwę, zawierającą słowa Napoleona: „obaczę, jeżeli Polacy godni są być Narodem. Idę do Poznania, tam się moje pierwsze zawiązą wyobrażenia o jego wartości”. Następnie wspólnie obserwowaliśmy wspaniały pokaz musztry i walki. W Wielkiej Sieni Ratusza został wystawiony obraz J. Gładysza przedstawiający wjazd gen. Dąbrowskiego do Poznania. Przy obrazie będącym własnością PTPN wygłoszono prelekcje omawiające postaci i problemy na nim przedstawione.

Fot. Kinga Szaszner

udział w uroczystej Mszy Św. ku czci naszych bohaterów narodowych i złożyć kwiaty w Krypcie Zasłużonych Wielkopolan.

W południe na Stary Rynek w Poznaniu znów zawitali gen. J.H. Dąbrowski i J. Wybicki. Inscenizacja była imponująca. Oddział piechoty w mundurach z czasów napoleońskich poprzędził zaprzężony w cztery konie powóz z aktorami odtwarzającymi role Dąbrowskiego i Wybickiego. W pochodzie podążali m.in. przewodniczący Rady Miasta Poznania

Nietypowym akcentem obchodów była zainicjowana przez PTPN emisja okolicznościowych walorów pocztowych: kartek pocztowych (w nakładzie 100 sztuk) i arkusza 9-znaczkowego „MójZNACZEK” z wizerunkiem wspomnianego obrazu autorstwa J. Gładysza w nakładzie 101 arkuszy. Projekt znaków pocztowych wykonał L. Woźny, zaś za opracowanie graficzne odpowiadał S. Tomków. Przygotowano również okolicznościowe medale.

Inauguracje akademickie

Październik 2016 r. był czasem rozpoczęcia nowego roku akademickiego na poznańskich uczelniach, związanym także z początkami kadencji nowych rektorów. W uroczystych inauguracjach uczestniczyli również członkowie zarządu PTPN.

Na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza rok akademicki został uroczysto otwarty w poniedziałek 3.10.2016 r. Nowym rektorem uczelni został członek PTPN – prof. Andrzej Lesicki, któremu berło rektorskie przekazał prof. Bronisław Marciniak, także członek naszego Towarzystwa. Jednym z prorektorów UAM została prof. Bogumiła Kaniewska, członek Wydziału I Filologiczno-Filozoficznego PTPN. W uroczystościach inauguracyjnych nasze Towarzystwo reprezentował prezes prof. Andrzej Gulczyński.

We wtorek 4.10.2016 r. nowy rok akademicki zainaugurowano na Uniwersytecie Medycznym im. K. Marcinkowskiego. Funkcję prorektora ds. studenckich w obecnej kadencji objął członek PTPN, prof. Edmund Grześkowiak. Wykład inauguracyjny o działalności prof. Antoniego Jurasza (członka PTPN) w 75 rocznicę utworzenia Polskiego Wydziału Lekarskiego w Edynburgu wygłosił prof. Stanisław Zapalski (członek PTPN). Nasze Towarzystwo reprezentował wiceprezes prof. Waldemar Ratajczak.

W środę 5.10.2016 r. JM Rektor prof. Tomasz Łodygowski dokonał otwarcia roku akademickiego na Politechnice Poznańskiej. Wśród prorektorów uczelni znaleźli się członkowie PTPN: prof. Jacek Goc i prof.

Jan Żurek. Podczas uroczystości PTPN reprezentował wiceprezes prof. Antoni Miler.

W czwartek 6.10.2016 r. uroczysta inauguracja roku akademickiego 2016/2017 odbyła się na Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego. Otwarcia dokonała, wkracząc w drugą kadencję, JM Rektor prof. Halina Lorkowska. Na uroczystości obecny był sekretarz generalny PTPN – prof. Przemysław Matusik.

Natomiast w piątek 7.10.2016 r. nowy rok akademicki powitano na Uniwersytecie Przyrodniczym. Członkami PTPN są dwaj obecni prorektorzy: prof. Roman Gornowicz i prof. Krzysztof Szoszkiewicz, a także ustępujący rektor – prof. Grzegorz Skrzypczak. Podczas inauguracji Towarzystwo reprezentował prezes prof. Andrzej Gulczyński.

We wtorek 11.10.2016 r. zainaugurowano rok akademicki na Akademii Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego. Funkcję prorektora do spraw nauki pełni prof. Jan Celichowski, członek PTPN. Nasze Towarzystwo na uroczystości reprezentował wiceprezes prof. Jerzy Sowiński. Dodajmy, że patron uczelni również był członkiem PTPN.

W środę 12.10.2016 r. odbyła się uroczysta inauguracja nowego roku akademickiego na Uniwersytecie Ekonomicznym. Ustępujący rektor, prof. Marian Gorynia, przekazał rektorskie berło prof. Maciejowi Żukowskiemu. Obaj naukowcy są członkami PTPN. Nasze Towarzystwo reprezentował na uroczystości podskarbi prof. Jacek Mizerka.

Wieloletni grant dla PTPN

W grudniu 2016 r. rozstrzygnięto otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji wieloletnich zadań Miasta Poznania w obszarze „Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego” w latach 2017-2019. Wśród 45 organizacji pozarządowych, które otrzymają wsparcie od Miasta Poznania, jest także PTPN. Naszej ofercie „Poznański sposób na niepodległość” przyznano dotację w łącznej kwocie 120 000 zł. Projekt zadania zakłada wielowymiarowe uczczenie setnej rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego przez poznańskie środowisko naukowe.

W ramach projektu planowana jest w latach 2017-2019 m.in. organizacja w siedzibie PTPN cyklu popularnonaukowych wykładów poświęconych dziejom Wielkopolski w okresie 1772-1919, letnich spacerów dydaktycznych, sesji studencko-doktoranckich „Młodzi o Powstaniu” oraz dwóch ogólnopolskich konferencji naukowych dotyczących wydarzeń bezpośrednio poprzedzających wybuch Powstania Wielkopolskiego, jak również setnej rocznicy podpisania Traktatu Wersalskiego. O szczegółach projektu będziemy informować w kolejnych numerach „Biuletynu PTPN”.

Wznowienie działalności przez Komisję Nauk Prawnych PTPN

18.10.2016 r. zebrała się grupa członków PTPN zmierzających do reaktywowania działań Komisji Nauk Prawnych po dłuższym okresie przerwy. Po obradach dokonano wyboru przewodniczącego komisji, którym został dr Wojciech Szafranski (WPiA UAM). Natomiast funkcję sekretarza Komisji powierzono dr. Piotrowi Pilarczykowi (WPiA UAM).

Spotkania

W okresie X-XII 2016 r. Prezes PTPN prof. A. Gulczyński odbył szereg spotkań dotyczących bieżącej sytuacji Towarzystwa i możliwości dofinansowania przez różne podmioty. W dniu 13.10.2016 r. siedzibę PTPN odwiedził Zastępca Prezydenta Miasta Poznania Jędrzej Solarski. Podczas pobytów w Warszawie Prezes PTPN spotkał się z sekretarzem stanu w MNiSW prof. Aleksandrem Bobko i sekretarzem stanu w MKiDN dr hab. Magdaleną Gawin. W grudniu 2016 r. odbyły się spotkania z parlamentarzystami z Poznania, poświęcone m.in. nowej strategii działań PTPN.

Spotkanie opłatkowe PTPN

W poniedziałek 19.12.2016 r. o godz. 19.00 w Sali Posiedzeń PTPN odbyło się coroczne spotkanie opłatkowe Towarzystwa. W części naukowej spotkania wykład pt. *Pastorelle z repertuaru kapel kościelnych*

dawnej Rzeczypospolitej wygłosiła prof. UAM dr hab. Alina Mądry (Komisja Muzykologiczna PTPN), zaś całość uświetnił oprawą muzyczną dr Bartłomiej Garczyk (Komisja Historyczna PTPN).

Fot. Mateusz Sobański

KRONIKA WYDARZEŃ

Konferencje i wydarzenia w siedzibie PTPN

W okresie od października do grudnia 2016 r. Sala Posiedzeń i inne sale w siedzibie PTPN gościły liczne panele i konferencje, organizowane, bądź współorganizowane przez Towarzystwo. W październiku 2016 r. były to m.in.: konferencja naukowa „Z powrotem do Arystotelesa” (19-20.10.2016 r.), wybrane wydarzenia i wystawy Festiwalu „Słowiańska Wieża Babel” (26.-30.10.2016 r.) oraz spotkanie „1050. Rocznica Chrztu Polski. Sylwetki Lekarzy Wielkopolski” (28.10.2016 r.). W listopadzie gościliśmy m.in. konferencję naukową „Język w regionie – region w języku II” (17-18.11.2016 r.) i dyskusję panelową „Ziemie odzyskane – co dalej?” (17.11.2016 r.). W grudniu w siedzibie PTPN odbyła się m.in. część wykładów w ramach konferencji naukowych „Wiek XIX i tegocześni poeci” (5-7.12.2016 r.) i XXXVII Seminarium Mediewistycznego im. A. Karłowskiej-Kamzowej „In Principio. Mit i prawda początku w kulturze polskiej i europejskiej” (6-10.12.2016 r.), a także spotkanie autorskie członka PTPN dr. Bartłomieja Garczyka (5.12.2016 r.).

Nowi członkowie PTPN

Na posiedzeniu w dniu 29.11.2016 r. Zarząd PTPN zatwierdził wybór na członków Wydziału III Matematyczno-Przyrodniczego prof. dr. hab. n. med. Macieja Pawlaka (Zakład Biochemii AWF im. E. Piaseckiego w Poznaniu) i dr. Szymona Łukasiewicza (Ośrodek Zamiejscowy UAM w Pile). Nowym członkom PTPN serdecznie gratulujemy.

Z żałobnej karty

W ostatnich miesiącach 2016 r. z żalem przyjęliśmy wiadomości o śmierci członków PTPN: prof. dr. hab. Józefa Bogumiła Lewandowskiego (zm. 6.10.2016 r., w PTPN od 1999 r., Wydział VI), prof. dr. hab. Hieronima Hurnika (zm. 9.10.2016 r., w PTPN od 1984 r., Wydział III), prof. dr. hab. Michała Bristigera (zm. 16.12.2016 r., w PTPN od 2000 r., Wydział VII), prof. dr. hab. Zdzisława Wilkańca (zm. 24.12.2016 r., w PTPN od 1997 r., Wydział VI), prof. dr. hab. Jerzego Gaja (zm. 30.12.2016 r., w PTPN od 1967 r., Wydział III) i prof. dr. hab. Czesława Muśnickiego (zm. 31.12.2016 r., w PTPN od 1994 r., Wydział VI).

Materiały do „Biuletynu” prosimy przysyłać na adres sekretariat@ptpn.poznan.pl